

עת"א 32171/07/18 - חגי זגורי נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 32171-07-18 זגורי(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט עמי קובו
עותרים	חגי זגורי (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

רקע:

1. עתירת אסיר לעניין משך "ביקורים פתוחים" אשר לטענתו יש להעניק לו בהתאם להחלטה קודמת של בית המשפט משנת 2011.
2. העותר, אסיר פלילי, נדון למאסר לתקופה של 15 שנים ו- 6 חודשים בגין עבירות של ניהול ארגון פשיעה, הגרלות והימורים אסורים, השכרת מקום לניהול הימורים, הפרת הוראה חוקית, קשר לפשע, סחיטה איומים ומתן שוחד.
- העותר מרצה מאסר החל מיום 26.1.10. תום מאסרו המלא ביום 25.7.25. מסווג לקטגוריה א'. זהו מאסרו החמישי. שווה באגף שמור.
3. לטענת העותר, בשנת 2013 (צריך להיות שנת 2011 - ע.ק.) בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט נחמה נצר) נתן החלטה גורפת לעניין הביקורים הפתוחים שלו. בהחלטה זו קבעה כב' השופטת נצר כי יקבל שני ביקורים פתוחים בחודש, האחד למשך שעה והשני למשך חצי שעה. השב"ס עמד בכך עד לפני שנתיים, כאשר הועבר לבית הסוהר איילון, ומאז נאמר לו שכל פעם שירצה ביקור פתוח של שעה, שיגיש בקשה, והמנהל ישקול זאת. לאחרונה ביקש ביקור פתוח למשך שעה, ונענה בשלילה. עוד טען העותר, במסגרת הדיון, כי אם העברתו מהפרדה לאגף שמור, היא שמונעת את המשך הביקורים, הוא מעדיף לחזור להפרדה.
4. לטענת המשיב, ההחלטה האמורה ניתנה בשנת 2011, ומאז חלפו שבע שנים. ההחלטה ניתנה כאשר העותר היה במעמד של עצור, והוחזק בהפרדה. מאז מתן ההחלטה חל שינוי בנסיבותיו של העותר, ומשכך ההחלטה האמורה כבר אינה יכולה לעמוד. במהלך שנת 2012 נגזר דינו של העותר, והוא שינה את מעמדו מעצור לשפוט. בעוד שביקורים הם בגדר זכות לעצור (למעט ביקור פתוח), הרי שלאסיר שיפוט ביקור מוגדר

כ"טובת הנאה". סעיף 19 לתקנות בתי הסוהר, תשל"ח-1978 מאפשר למשיב להעניק טובות הנאה ולשלול אותן. זאת ועוד, בשנת 2015 הועבר העותר מאגף הפרדה לאגף השמור. משהעותר מוחזק באגף השמור, כעת רלוונטית בעניינו הוראת פקודת הנציבות 04.66.00 שעניין "כללים להחזקת אסירים באגף השמור", לרבות בנושא הביקורים. סעיף 15(ג) לפקודה זו קובע כי "בסמכות מפקד ביס"ר לאשר ביקור פתוח, על פי בקשה פרטנית של אסיר ומנימוקים שיירשמו. משך הביקור 30 דקות. מפקד בית הסוהר רשאי לאשר לאסיר שפוט, בהתאם לשיקול ביקורים פתוחים, כאשר משך הביקור הינו עד 30 דקות, ובסמכותו לאשר הארכת הביקור עד שעה לכל היותר, אם ראה טעם מיוחד המצדיק זאת. לאורך מאסרו זכה העותר לביקורים פתוחים, ואף לאחרונה ביום 19.7.18 אושר לעותר ביקור פתוח ארוך עם בני משפחתו.

דין והכרעה:

5. בע"א 3457-11-11 **פרקליטות מחוז דרום נ' זגורי** (9.11.11) קבעה כב' השופטת נצר את הדברים הבאים:

"בפני בקשת המדינה, שירות בתי הסוהר, להורות כי המשיב ימשיך להיות מוחזק בהפרדה בתא לבדו לתקופה נוספת של 6 חודשים.

...

ראוי לציין כי בדיון שהתקיים בפני מותב אחר ביום 15.3.11, הצהירה המדינה כי עמדתה היא לאפשר למשיב ביקורים פתוחים וביקורים סגורים **במתכונת הקבועה בחוק סדר הדין הפלילי**.

בעקבות הצהרה זו שנרשמה וקיבלה תוקף של החלטה, לפרק זמן מסוים אכן התאפשר למשיב לקבל ביקורים במתכונת האמורה...

העובדה כי שירות בתי הסוהר ראה לנכון לשלול מהמשיב את **הזכות לביקורים** על פני פרקי זמן לא קצובים היא בעיני פגיעה שלא ניתן להצדיקה...

אינני רואה, גם לא על יסוד המוצג בפני, כל עילה להצדיק שלילה גורפת שכזו והנני מורה לשב"ס לאפשר למשיב לקבל ביקורים סגורים ופתוחים במתכונת כפי שהוסכמה בדיון מיום 15.3.11, כאשר מכאן ואילך כל שלילה או פגיעה **בזכות זו**, תהיה מתועדת, תהיה קצובה בזמן, ותוך ידוע המשיב בדבר זכותו להעמיד הקביעה לביקורת שיפוטית... ועל כן, אם גורם מוסמך בשב"ס יחליט מסיבה מבוררת או אחרת ביום מן הימים, לשוב ולשלול מהמשיב את **הזכות לביקורים**, מצופה כי תיתן לו הזדמנות יעילה, מהירה ואמיתית, להעמיד קביעה זו לביקורת שיפוטית..."

בהחלטה נוספת מאותו יום הבהירה כב' השופטת נצר כדלקמן:

"הרבה מעבר לדרוש, ועל מנת להסיר כל ספק מתכונת הביקורים הפתוחים והסגורים כפי שנקבעה היום על ידי, תהיה לפרק הזמן המקסימאלי האפשרי, דהיינו, כי אחד מהביקורים החודשיים יהיה למשך שעה והביקורים החודשיים האחרים באותו חודש, יהיו עד חצי שעה. ברי כי אין בהחלטה זו כדי לשלול מהגורמים המנהליים את הסמכות במקרה המתאים, בעילה הרלוונטית לשלול ולו לפרקי זמן קצובים את **הזכות האמורה**. ואולם, כל שלילה שכזו, ראוי כי תעבוד לביקורת שיפוטית בזמן אמת ולא בדיעבד".

(ההדגשות אינן במקור -ע.ק.).

6. עיון בהחלטת כב' השופטת נצר מעלה כי ההחלטה עוסקת בזכות לביקורים בהתאם להוראות סדר הדין הפלילי. זכות זו קיימת רק לעצור ולא לאסיר, ומכאן שהחלטת כב' השופטת נצר הייתה רלוונטית כל עוד הייתה קיימת לעותר זכות לביקורים, קרי: בהיותו עצור עד תום ההליכים. משעה שהעותר עבר לסטטוס של אסיר שפוט, הרי שנושא הביקורים הפך מ"זכות" ל"טובת הנאה", מכאן שההחלטה בדבר זכותו לביקורים אינה רלוונטית עוד.
7. סעיף 12 לתקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (תנאי החזקה במעצר), תשנ"ז-1997 שכותרתו "הזכות לקבלת מבקרים" קובע כדלקמן:
- "(א) עצור שהוגש נגדו כתב אישום יהיה זכאי לקבל מבקרים במקום המעצר אחת לשבוע לפרק זמן של 30 דקות בכפוף לאמור בתקנה משנה (ג);... מפקד מקום המעצר מוסמך להאריך את זמן הביקור ולאשר תוספת למספר המבקשים את העצור מטעמים של התנהגותו הטובה בעת המעצר או מטעמים מיוחדים שיירשמו".
8. לעומת זאת, הכללים לגבי אסיר, שונים. בכל הנוגע לאסיר, הרי שאין המדובר בזכות אלא בטובת הנאה, וזאת בהתאם לסעיף 19(ג) לתקנות בתי הסוהר, תשל"ח-1978, שכותרתו "טובת הנאה", הקובע כדלקמן:
- "מנהל בית הסוהר רשאי, על-פי כללים שקבע הנציב, להעניק לכלל האסירים או לסוג אסירים או לאסיר מסויים טובות הנאה מעבר לזכויות מוקנות שנקבעו בחיקוק, כגון: ביקורים, מכתבים, חופשות, קניית מצרכים, האזנה לשידורים בכלי-תקשורת או צפייה בהם (להלן - טובות הנאה), המותנות בהתנהגותו הטובה של האסיר המסויים או בסוג בית הסוהר או האגף שבו הוא מוחזק או במצב בבית הסוהר".
9. בכל הנוגע לאסירים השוהים באגף שמור הכללים הרלוונטיים מעוגנים בפקודת הנציבות 04.66.00 "כללים להחזקת אסירים באגף השמור" (עדכון אחרון 9.11.17) בסעיף 15 (ג) הקובעים כדלקמן:
- "אופי הביקורים:
1. ככלל, הביקורים יהיו סגורים.
 2. בסמכות מפקח ביס"ר לאשר ביקור פתוח, על פי בקשה פרטנית של אסיר ומנימוקים שיירשמו...
 3. משך הביקור - עד 30 דקות.
 4. מפקד בית הסוהר רשאי לאשר לאסיר שפוט, בהתאם לשיקול דעתו, אם ראה טעם מיוחד המצריך זאת, הארכת ביקור עד שעה לכל היותר (כולל התוספת). החלטה כאמור תזון למערכת הממוחשבת ותתויק בתיק המנהלי של האסיר".
10. עיון ברשימת הביקורים של העותר מעלה כי אכן ניתנים לו ביקורים פתוחים, חלקם ארוכים (למשל, בתאריכים 19.7.18, 17.5.17, 16.4.17, 19.3.17), וחלקם קצרים (למשל, 8.7.18, 7.6.18). בנסיבות אלה, ניכר כי הגורם המנהלי פועל באופן סביר בעניינו של העותר.
11. זאת ועוד, החלטת כב' השופטת נצר ניתנה במסגרת החלטה להאריך את החזקתו של העותר בהפרדה. כיום העותר אינו שוהה בהפרדה, אלא באגף שמור, ואף מטעם זה אין הצדקה לחייב את השב"ס לפעול בהתאם להחלטה משנת 2011.
12. בשולי הדברים יצוין, כי נראה שדווקא העובדה שהעותר השתתף במשך כשנתיים מאז שלטענתו הפסיק המשיב לאשר לו את הביקורים הפתוחים הארוכים בהתאם להחלטה משנת 2011, ועד שבחר להגיש את העתירה,

מעלה כי אף העותר לא סבר שיש בהתנהלות המשיבים משום פגם אשר מצדיק התערבות.

13. לאור כל האמור לעיל, אין הצדקה להתערב בשיקול הדעת המנהלי של המשיבים, ואין הצדקה להורות למשיבים לאפשר לעותר, על סמך ההחלטה משנת 2011, לאשר לעותר ביקורים מעבר לאלה אשר ניתנים לכל האסירים במצבו של העותר. סבורני כי דווקא הוראה מסוג זה תפגע בשוויון בין האסירים, ותחתור תחת חובת המשיבים לנהוג בשוויון כלפי אסירים בנסיבות דומות.

עם זאת, מובן הדבר כי ככל שבעתיד יבקש העותר ביקור פתוח "קצר" או "ארוך", ובקשתו לא תאושר לו, הרי שהוא רשאי לעתור כנגד החלטה קונקרטית זו, אשר תיבחן לגופה.

10. אשר על-כן, העתירה נדחית.

מזכירות בית המשפט תמציא את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ט' חשוון תשע"ט, 18 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.